

1. MAÍ - fylkingardagur arbeiðaranna

Kring um allan heimin gongur arbeiðarafjöldin skróðgongu hin 1. maí; men ekki hefur tað reiðiliga eydnast feroysku arbeiðarafjöldini at skipa hátíðarhald av sama slag sum í úrheiminum.

Tað mugu nú vera umleið 70-80 ár síðan arbeiðarafelagini í Norðanlondum fóru at halda 1. maí við kravgongum kring um í teimum ymisku londum. Hetta hefur verið gjørt higartil; men nú í ár hendi tó, at røddir vóru frammi í Keypmannahavn um at lata sjálva skróðgonguna fara og bara halda hin mikla fundin í »Fælledparken«. Hetta uppskot mætti miklari mótstöðu og var felt av einum meiralaða í »Arbejdernes Fællesorganisation«. Henda skróðgonga hefur allar dagar verið eitt talandi prógv um mátt og megi, samhald og sigursvilja arbeiðaranna.

Een eru vit ikki komnir so langt á veggis, at feroyska arbeiðarafjöldin hefur lagt til rættis nakað stórra hátíðarhald. Dagurin hefur higartil ikki verið so mikið sum heilar arbeiðsfridagar. Nú verður ikki arbeiðið meira enn til mid dags; men hin parturin — kravgongur — er ikki komnir við enn. Tó skal viðmerkjast, at arbeiðarafjöldin á Tver-

oyri við hvørt hefur hátíðarhildið dagin á sama hátt sum í útlondum. Við hvørt hefur eisini Sosialurin givið út serlig 1. maí-bløð við heilsanum frá øllum landsins verkafeløgum.

Eisini her eiga vit at gera eins og starvsfelagirnir í úrheiminum — fylkjast og gera dagin til ein sannan hátíðardag, teirri arbeiðandi fjöldini til menning — og til fullan sigur!

nar, men vónandi verður eisini líkindi til at fara undir hetta ovurstóra mál, so arbeiðarafjöldin verður at hava nakað at halda seg til, tá arbeiðsloysi leikar á.

Brev til Sosialin

Uttanbiggjajørðin.

I Dagbløðnum skrivur ein »uppsittari« og i Sosialinum ein »jardaleysur« um uttanbiggjajørð, ið teir lovpriða so nógv, at tann, ið ikki veit betur, má halda, at tað er ørt, um lögtingið nemur við hetta eyma mál. Verunleikin er nú einaferð ein heilt annar, enn hesir vilja vera við. Uttanbiggjajørð er ein vanlukka fyrri teir, sum i bygdini búgva. Teir mugu knógva og knossa undir byrðunum fyrri ofta lita og unga lón, meðan ognarmaðurin i stórbygdini fer við ágóðanum. Ein orsøkin til at fólk ið rýmir av smábýgdunum er júst uttanbiggjajørðin. Hon skapar slíka armóð, at har verður einki at vera eftir til. Annaðhvørt mugu bygdamennirnir fáa anna ágóðan ella einki. Tá ið sjálvt stórbýgdurnir gremja seg um vána arbeiðs- og inntøkulíkindi, hvussu kunnu hesir fáa uppsittarastarvið av nokrum rakgillum til eina slíka paradistilgeru? Tað man undra fleiri enn meg!

Bygdamaður.

Citróttin

Hin heimskendi, ungverski fótbóltsleikarin Puskas leikar nú i spanska landsliðnum. Týskarar og aðrar tjóðir við siga nú, at teir ikki vilja leika landskappingardyst móti Spaniu so leingi Puskas er við i landsliðinum. Puskas er tiltikin illsinur. Undir landskappingini i Wien millum Spaniu og Eysturriki legði hann eftir einum eysturriskskum leikara, ið var dottin og sparkaði hann illa i andlit. Aftaná hevði politioð nóg mikið við at verja Puskas móti teirri stóru mannfjöld, ið vildi handbera hann.

veitst tú

AT hungur og hall er tað einasta, ið bjóðað verður einum feroyskum arbeiðara, tá ið arbeiðsloysisins forbannili leikar á, meðan ein danskur arbeiðari fær 54 kr. i arbeiðsloysisstuðuli um vikuna.

AT bóni i einum skúlaakassa i Jónkøbing i Svøríki hava lovað ikki at eta slíkkari i eitt ár, fyrri at læknarnir kunnu kanna eftir, hvørja ávirkan hetta hefur á tenninar.

AT heimins norðasti viti, er Linneviti i Spisbergen.

AT myggjabin undir flogi flytir veingirnar 15.000 ferðir upp og niður um minutt.í.

AT i Svøríki eru i meðal 30 bókur uppá hvørt húski.

AT samanlagt eru kanalinir i Bretlandi 3950 km.

AT eitt Moskva-blæð sigur frá, at tað vóru Russar, ið funnu uppá at s pæla golf.

AT sild bara livir i norðara helmingi av jarðarknottinum.

AT tað kostar 28 kr. um árið at hava telefon i New York. Innlegging og innanbiggjasamtalur eru ókeypis.

Mangt og hvat

HVAT KOSTAR KALDA KRIGGIÐ?

Seinastu 11 árin hefur USA latið 16.000 milj. dollar til litið framkomin lond. i 1954 komu Russar uppi part og hava síðan latið 1728 milj. dollar.

Tolnir niðanfryi visa, hvat hvørt hefur latið, umroknað i dollars:

	USA.	Sovjet.
Jugoslavia	402 milj.	163 milj.
Sýria	195 —	—
Irak	10 —	137 —
Iran	153 —	3 —
India	954 —	304 —
Turkið	431 —	13 —
Egyptaland	22 —	311 —
Nepal	14 —	13 —
Yemen	—	42 —
Abbesinia	45 —	2 —
Afganistan	62 —	116 —
Ceylon	32 —	58 —
Burma	58 —	34 —
Indonesia	143 —	184 —
Cambodja	125 —	34 —

49 børn gjordust fæðirleys, tá »Hans Hedtofte« først við Hvarvið, og fleiri eru komin aftrat. »Gronlandsfondene« tekur nú lut i uppaling teirra fæðirleysu.

5. spurningar.

1. Nær var telegrafurin til Føroya opnaður?
2. Hvat vóru Kirkjubøstólarnir seldir fyrri?
3. Nær kom Føroyisk-danska orðabókin?
4. Hvussu langt upp eru tonsatungir steinar skolaðir?
5. Hvussu langt er frá Noreg til Føroyar?

(Svar aðrastaðni)

BARNAMATUR. Pætur fór til handils. Hann hevði tjúgu kr. við sær og skuldi keypa kjotbollar og fiskabollar fyrri pengarnar. Kjotbollarir kostaðu 3 kr. dósin, fiskabollarir 2 kr. dósin. Hvussu nógv fekk hann av hvørjum?

Alexi Surkov, skrivarin i russiska rit-hövuðafelagnum um Pasternak:

— Pasternak var vitleysur, óhoviskur og ósannur i skaldsøgu síni. Hann skrivur um okkum kommunistar, sum vóru vit vildjör.

— Ritihövuðafelag okkara hefur fingið fleiri brev og fjarrit nú, enn vit fingi i samband við hendingarnar i Ungarn fyrri 2 árum síðan.

Menn duga ikki so væl at ljúgva sum kvinnur, men teir ljúgva oftari enn tær — brúka einar 10—12 »hvitar« lygnir um dagin, meðan kvinnurnar klára seg við helvtini av hesum. Hesi tíðindi koma frá psykologisku deildini við lærða skúlan i Wien.

Amerikanskur ferðamaður spurdi ein Russa, hvi teir ikki gjørdtu tyggigummi i Ruslandi og fekk til svar:

— Vit kommunistar halda tað vera óproduktivt at tyggja nakað og ikki svolgja-tað.

OL — OL — OL. Niðanfryi verður sagt frá, hvussu nógvir litrar av øli, ið druknir verða uppá fólk ið um árið i nevndu londum: i Belgia 140,9, Bretlandi 81,8, Vesturtýskalandi 72,7, Danmark 68,2, USA 59,1, Sveits 50. Svøríki 27,3, Noreg 22,7, Hollandi 18,2, Finlandi 9,1, Italia 4,5.

I Svøríki verður drukkið mest av brennivini, 5 l uppá fólk ið — i Fraklandi mest av vini — 95,4 l uppá fólk ið.

UM NYFØÐINGAR:

Lat tað vera sagt:

— Tað er ringt at siga nakað um nyfðingar.

— Ein nýðist at siga nakað um nyfðingar.

Fólk siga:

— Tit kunnu vera lukkulig at eiga eitt so væl skapt barn.

Fólk meina:

— Tað var tykkum eitt beista held, at tað ikki varð ein kenguru.

Fólk siga:

Sum hon (hann) hefur søta nös.

Fólk meina:

— Men hann hjálpi mier, OYRUN!

Fólk siga:

— Hann (hon) líkist mammu síni.

Hann (hon) líkist pápa sínum.

— Hann (hon) líkist einumhvørjum øðrum nýfðingi, og teir líkjað allir apukattum.

Tað finst einki verri enn fólk, ið halda seg hava rætt i øllum — og so verunliga hava rætt, tá til stykkis kemur.

Hvat gjørt verður við fótbóltin, tá hann brestur:

AMERIKUMENN tveita hann burtur úr honum.

FRANSKMENN klaga til fabrikkina.

ONGLENDINGAR selja hann til autografsamlarar.

ITALIENARAR deila dómaran.

TÝSKARAR fáa sær hendur á hönðbók um leðurumvælingar.

SKOTTAR geva upp at spæla fótbólt.

Próvtøkan var lokin, og imóti morgni skuldu studentarnir fara heim i egnum bili. Tá letur i einum:

— Tú, Jens, tú mást koyra. Tú ert ov fullur at syngja.

Orson Welles sigur:

Livsins try forbannili eru kalt kaffi, flög champagna og illfær konufólk.

— Pápi, hava maðkar hala?

— Ja, góði, tað er i grundini tað einasta, teir hava.

Svar uppá 5 spurningar: 1) Ólavsskudag 1906. 2) 200 kr. 3) 1927—28. 4) 33 m. 5) 602 km.

Verunleiki

TAÐ ER VERULEIKI

AT fyrri 2 árum síðan vóru allir flokkar á tingi uttan JAVNAÐARMENN imóti fólkapensjónini; men at fólkapensjónin nú er einmælt samtykt av øllum flokkum við 29 atkvøðum fyrri og ongri imóti.

Setið lýsing tygara i SOSIALIN

100.000.000.000

— eitt hundráð milliárdir myndir. Myndir av vold, sadisnu, slagsmálum, morðum og bardagum við Fatomet, Tarzan, Dragos og einari rúgvu av smærri lagsbroðrum. Bløð i streymum, kvinnuskriggi úr myrkrinum, dinglandi beinagrindir, knivastingir, giftgass og revolvaraskot eru undirspelið i stílinum:

»Nú skalt tú doyggja titt bartrog.« Hetta er andlig føði, ið bjóðað verður avenskum ungdomi á hvørjum ári. Einki matari er státt i hinum Norðanlondum — Føroyar íroknaðar.

Hesum óhugnaliga og sálarprepandi lesnaði setla menn nú at koma til livs. Norðanlond hava til sett sær fyrri i fyrstu atløg at brúka 50.000 kr. árliga i bardaganum móti litaðu bløðunum.

SOSIALURIN Viðmerkingar

SOSIALLOGGÁVAN

Tingsamtyktin um FÓLKAPENSJÓN og AVLAMISPENSJÓN er størsta sosiala framstigið, ið henda kann nýlvandi settarlíði.

Hetta eru mikil framstigið, ið vunnin eru. Gamlum og avlommum er nú tryggjað tey bestu livilíkindi, ið vinnast kunnu i lotuni; men eftir eru framvegis týðandi tættir i sosialloggávan, ið tørva ábøtur. Javnaðarflokkurin hefur i stevnu síni at fáa alla ta feroysku sosialloggávan á hædd við tað besta i Norðanlondum, og nú hefur landsstýrið gjørt av at fara undir tær kanningar, ið neyðugar eru at gera i samband við hesa nýskipan.

Her verður talan um einkjubarnastuðning, barnastuðning, einkjustuðning, stuðning til stakar kvinnur, vanlukku-tryggingarlógin og fleiri tættir av sama slag.

Ein serstakur tættur i allari sosialloggávu er arbeiðsloysisstuðningur. Tað er nú langt síðan hini Norðanlondini fingi greitt hetta mál; men enn er einki hent hjá okkum. Hetta má gerast i samvinnu við arbeiðarafelagini og arbeiðsgevarar-